

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library

City

три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

№ 11.

4. 56 (1109).

ВІСНОК, 15. ТРАВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MAY 15th, 1928.

No. 56 (1109).

VOL. X.

ЯПОНЦІ ПРОГНАЛИ З ТСІНАНУ КИТАЙСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

Японські полки батерії бомбардували китайську частину міста і вбили багато цивільного населення.

ШАНГАЙ, 12-го травня. — Японське військо прогнало останніх китайських націоналістичних жовірів з Тсінану, столиці провінції Шантун, і вповні контролює місто, на здобуття якого націоналісти кинули були всю свою силу.

Звідомлення про вбитих і ранених при проганні Китайців з міста не є точні, однак уважають, що втрати, в людській житті є великі по обох сторонах. Крім того, є дуже можливі, що між убитими є багато цивільних Китайців.

Три полки батерії, які установили Японці в чужинському селісменті, одну близько амеруканського консульства, бомбардували китайську частину міста. Більшість населення, що

нараховує 400,000 душ, була захоплена несподівано і вважають, що було багато убитих і ранених.

Підчас боротьби Японці висадили полудневий і західний вузли міської стіни і ті націоналістичні жовіри, що остали ще були в місті, втікли в північній напрямі через Жовту ріку. Націоналісти ставили дуже малий опір; лише окремі малі відділи зводили розпучливу боротьбу, щоб не дати Японцям роззброїти і прогнати з міста.

Звідомлення націоналістів кажуть, що Японці мають тепер повну контролю не лише над Тсінаном, але й над цілою шантунською залізницею та над містом Коті, 15 миль на схід від Тсінану.

УРАД В НАНКІНІ АПЕЛЮЄ ДО ЛІГИ НАЦІЙ ПРОТИ ЯПОНЦІВ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 12-го травня. — Нанкінський націоналістичний уряд заперечує, що прогнав китайських націоналістів з Тсінану.

Секретарят ліги отримав комунікат від нанкінського міністра закордонних справ, який просить інтервенції Ліги Націй на підставі другого параграфу, одинайцятого артикулу умов ліги.

Китайська нота просить також скликати спеціальний митінг ради Ліги Націй для розсадження військової акції Японців у провінції Шантуні.

ПАРИЖ, 12-го травня. — Др. Ву, бувший міністер закордонних справ у нанкінському уряді а тепер націоналістичний делегат у Парижі, сповістив вчора, що негайно віде до Злучених Держав конферувати з державним секретарем Келогом і предложити цілу шантунську справу перед "американським наряд".

ПАСАЖИРИ З КАНТОНУ РОСКАЗУЮТЬ, що там відбулася про- тияпонська демонстрація, яку влада розгнала. Влада розгнала демонстрацію, однак екстремісти осуджують японську тиранию і звивають до пімсти.

КАВАЛЕРІЯ ФЕН Ю-СЯНА ПРОДОВЖАЄ НАСТУП НА ПЕКІН.

ТІЕНТСІН, Китай, 12. травня. — Кавалерія генерала Фен Ю-Сяна, що є тепер союзником націоналістів, продовжує полудневий наступ на Пекін і заняла вчора місто Течов, на шантунсько-чжайським кордоні.

Сьогодні наспіли звідомлення, що передові стежі націоналістичного війська дійшли до Вукію, в самій провінції Чіглі, і що північний командант східнього округу розпочав відступ до міста Мачанг, яке лежить

35 миль на полудне від Тіентсіну.

Після заняття Течова, Фен Ю-Сян назначив комітет політичних справ на военну зону Тіентсін, задумуючи заняття вневдовзі самий Тіентсін.

РАНГУН, Бурма, 11. травня. — Підчас відновлених китайсько-японських розрухів раніше вчора три особи. Поліція розгнала юрбу, однак положення є грізне. Додаткова поліція патрулює сьогодні китайські ділянки міста.

РОБІТНИЧЕ СТАНОВИЩЕ У КВІТНІ.

ОТТАВА, 12. травня. — Домініанське статистичне бюро вказує, що з початком місяця квітня в різних індустріях Канади працювало менше робітників, як з початком місяця березня.

Звіти отримано від 6,191 роботодавців, які затруднюють не менше як 15 робітників кожний. Є тут включені всі індустрії, за винятком рільництва,

риболовства, ловецтва й високого спеціалізованого бізнесу.

З початком квітня в тих фірмах працювало 842,940 осіб, а з початком березня 844,294.

Є це дуже невідрадне явище, що з весною число працюючих робітників, замість збільшатися — ще зменшається.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

Польське військо напало на радянську прикордонну сторожу в Доліно

Боротьба на польсько-радянським кордоні тривала цілу годину. — В бою ранено двох червоноармійців. — Інші звідомлення кажуть, що вбито двох Поляків, а ранені були по обох сторонах. — Напад Поляків уважають вислідом візиту лорда Біркенгеда до Берліна.

Американські газети друкують депеші з Варшави від 8. травня про сутичку на польсько-радянським кордоні коло станції Доліно. Між польським і радянським прикордонними військовими відділами прийшло до боротьби, яка тривала цілу годину. Одні звідомлення кажуть, що двох червоноармійців було ранених, а інші депеші повідомляють, що вбито двох Поляків і ранені були по обох сторонах.

Сутичка мала місце після протесу Радянського Союзу проти охорони, яку уряд Польського дає для російських монархістичних груп у межах Польщі. Радянська нота була вручена на днях польському урядові в зв'язку з недавнім

замахом на життя радянського торговельного представника Лізарева у Варшаві.

Радянський уряд каже, що вже давніше предложив польському урядові список російських монархістів, що живуть у Польщі та керують звиди виступами проти Радянського Союзу. В тім списку було теж імя Войцеховського, який виводив замах на Лізарева. Та польський уряд не робив нічого, щоб припинити діяльність антирадянських заговорників.

Крім домагання, щоб польський уряд розпустив російські біогвардійські групи, які уживають польську територію за базу до наскоків на радянські прикордонні місцевости, нота радянського уряду домагається видачі Войцеховського на

росправу в Радянським Союзі за спробу убити Лізарева.

Радянська нота вказує, що Войцеховський був спільником в убивстві Петра Войкова, радянського посла в Польщі, минулого року. Нота далі каже, що польський уряд не лише не підприняв ніяких кроків проти біогвардійських терористів, але в дійсности заохочував їх організацію у всякий спосіб.

Загально кажуть, що сутичка на польсько-радянським кордоні, спровокована польськими жовірами, і недавня спроба убити Лізарева — є вислідом візиту лорда Біркенгеда до Берліна, де він мав нараду з генералом Конарчевським з польського генерального штабу. Як каже радянська преса, вони виготовили плани військової офензиви проти Радянського Союзу.

Кажуть, що Біркенгед обіцяв польському генералові допомогу з боку Англії у формі грошей і амуніції.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ ПРО ЗЛИТТЯ ПАРТІЙ В АРГЕНТИНІ.

Ньюйоркський "Дейлі Воркер", орган Робітничої (Комуністичної) Партії Америки, довідався з достовірних жерел, що вістка про злиття соціалістичної й комуністичної партій в Аргентині є цілком неправдивою. В цій справі "Дейлі Воркер" пише оце:

Виглядає, що т. зв. "Комуністична Партія Аргентинського Району", під проводом міського радного Пенельона, який був недавно виключений з аргентинської Комуністичної Партії, запропонувала злучитися зі старою соціалістичною партією в заміну за певні концесії. Соціалістична партія, яка втрастила багато членів через відривання правих, які утворили нову "Незалежну Соціалістичну Партію", може радо повітати

деякі особи, що були викнені з "Комуністичної Партії. Але це злиття ще не довершилося.

Становище робітничих партій в Аргентині є тепер таке:

Крайню праву крило незалежних соціалістів остає під проводом де Томаса; стара уміркована ліва Соціалістична Партія є під проводом братів Дікеманів і Репето з виступившими абсолютивниками Пенельона, які перше становили праву крило Комуністичної Партії; і Комуністична Партія під проводом Рудольфа Джюльді. Комуністична Робітничая Партія, яка видавала "Іскру" і яка відкололася від партії 1925 року в зв'язку з убивством Енріка Мілера, провідника Ліги Комуністичної Молоді, має дуже малий вплив.

РІЖНІ ВІСТІ

ДЕПОРТУЮТЬ АРЕШТОВАНИХ КОМУНІСТІВ.

КАІРО, Єгипет, 8. травня. — Поліція арештувала тут 21 Італійців і Греків, обвинувачених у ширенні комуністичної пропаганди. Також забрано тайну друкарню, в якій друковано комуністичні брошури й відозви. Єгипетський уряд видав приказ депортувати арештованих комуністів.

ПАРЛЯМЕНТ УХВАЛИВ НАГАНУ ДЛЯ МІНІСТРА.

ТОКІО, Японія, 4. травня. — 233-ма голосами проти 228-ох парламентарів сьогодні нагану для міністра внутрішніх справ Сузукі, в наслідок чого міністер "зрезигнував".

БЕЛЯ КУН МОЖЕ БУТИ ВИДАНИЙ УГОРЩИНІ.

ВІДЕНЬ, 8. травня. — Інтервю з канцлером Зайплем виявило вчора, що Беля Кун все ще може бути виданий угорському фашистському урядові. Зайпель сказав, що може передати документи, знайдені при Белі Кунові, "зацікавленим урядам".

В ЦІЛІЙ ЄВРОПІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ПРОТЕСТАЦІЙНІ МІТІНГІ.

БЕРЛІН, 8. травня. — По цілій Європі відбуваються великі протестаційні мітінги, які домагаються звільнення Белі Куна, угорського комуністичного провідника. Висилаються чисельні телеграми до австрійського канцлера Зайпеля з домаганнями негайно звільнити Белю Куна.

ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІЇ ЗГИНУЛО 5 РОБІТНИЦЬ.

КОКОМО, Індія, 12. травня. — У місцевій пралній Фредлін наступила сьогодні експлозія, підчас якої п'ять робітниць було убитих і сім тяжко ранених. Діюють, що деякі з ранених померуть.

Пралня є положена майже в центрі міста. Багато вікон у сусідніх будинках повилітали. Потрясення було чути на кілька миль.

Цілий будинок пралні є знищений. Робітники у всіх частинах будинку були звалені з ніг і вважають, що багато з них були ушкоджені.

АРЕШТОВАНИ В ДОНБАСІ БУЛИ ПІДКУПЛЕНІ.

МОСКВА, 9. травня. — Шо 53 особи, арештовані в зв'язку з контр-революційною змовою в Донбасі (Шахтинський район), були підлачувані чужоземними державами, виявилось сьогодні після опублікування слідчих документів. Всі арештовані признались до вини. Іх незабаром судитиме найвищий суд. Слідство виявило, що в останніх роках контр-революціонери старались саботувати справу відбудови індустрії в Донбасі і за це побирали платно від бувших власників копалинь у Донбасі.

ЗАКРИВАЮТЬ ТАРТАКИ ЧЕРЕЗ ПОВІНЬ.

ОТТАВА, 12. травня. — Через високу воду на водопаді Шодієр, у цім місті, закрито сьогодні великий тартак Дж. Р. Бут Ко. і викнено з роботи 750 робітників, включаючи тих, що вже були відложени цією фірмою в наслідок онтерійських повнів.

Е. Б. Едлі Ко. в Гол застановив відправлених там від праці робітників вносіть тепер 75.

Е. Б. Едлі Ко. в Гол застановив відправлених там від праці робітників вносіть тепер 75.

ЮГОСЛАВСЬКІ ПОСЛИ ГОСТРО АТАКУЮТЬ ПОЛІТИКУ ІТАЛІЇ.

БІЛГОРОД, Югославія, 11-го травня. — Підчас дебати в парламенті послы гостро атакували Італію й обвинувачували її в пануванні над Альбанією та стараннях ізолювати Югославію.

Відповідаючи на запитання, міністер закордонних справ Марінович сказав, що урядові Італії невідомо про те, що Італія заводить протекторат над Альбанією, як про це пишуть газети. Він заявив, що найліпшим способом погодити ріжницю є прийти до приязного розуміння з Італією. Це, сказав він, югославський уряд пробує зробити.

Ця заява не успокоїла опозиції. Светозар Прібічевич, провідник незалежних демократів,

закинув Італію, що вона буде стратегічні дороги до югославського кордону. Він домагався забрання Італії з Балкану й утворення одної балканської держави від Адриатського до Чорного моря.

Його становище підтримав Гован Говановіч, провідник сербської селянської партії. Він хотів, щоб Альбанію віддати під охорону Ліги Націй.

Др. Пініко, також провідник опозиції, сказав, що приязнь з Італією є неможлива, поки фашистський уряд насильно денационалізує пів мільона Словенців і Хорватів, що знаходяться під італійським правлінням, брутально з ними поводяться, забороняє їх мову, закриває їх школи і газети.

МУССОЛІНІ МАЙЖЕ ЦІЛКОМ ЗАБРАВ АЛЬБАНІЮ В СВОЇ РУКИ.

— Муссоліні вже майже цілком забрав Альбанію під свою опіку. Там італійські гроші, італійське військо, італійська управа, всьом майже італійське і на італійський лад ведеться.

І Альбанія служить Муссоліні за доброго поштуркача проти ненависної йому Югославії.

Шоб закріпити собі позицію на Середземному морі, шкоди Італії Югославії. Муссоліні хотів би розправитися з Югославією по своїому. І тепер саме, коли Франція відда-

лає Італію від Танжеру, Муссоліні почав свою акцію на сході і готувить собі наступ на Югославію через Альбанію.

Муссоліні приказав Альбаній закрити свою границю перед Югославією і скріпити пограничну сторожу, а навіть у деяких оклічних установах Альбаній військової залогу. А Муссоліні шо-дня перевозить своє військо й военні матеріали до Альбанії. Югославія заворушилася і всі югославські часописи розписалися про італійський наступ на Югославію.

ЛИШЕ 5,000 СЕЛЯН ВЗЯЛО УЧАСТЬ В ПОХОДІ НА БУКАРЕШТ.

БУКАРЕШТ, 8-го травня. — Тільки 5,000 селян бере участь в поході з Альби Юлі до Букарешту. Над ними крижляють весь час военні атаки, а по боках іде кавалерія. Коли-б тільки вони почали виявляти в який спосіб своє негодудвання, літаки обкидали-б їх бомбами, а кавалерія посікала-б шаблями. Але селяни йдуть спокійно.

В поході на столицю мали взяти участь всі делегати, але тому спротивився селянський лідер Манію, який зложив пе-

ред урядом обіцянку, що такого походу не буде. Через те прийшло до сильного тертя між Манію і другим селянським лідером Мігліаді. Помімо того яких 40,000 селян хотіло взяти участь в поході. Та до них підсуналися агенти уряду і сказали їм, щоб не йшли пішки бо зараз надійдуть поїзди. Селяни зачекали, а поїзди не приходили. А тут агенти почали говорити про гарну погоду та весняні роботи і перемовили селян повернути домів.

СМЕРТЬ ПАРТІЙНОГО ТОВАРИША.

У вівторок, 8. травня, помер у Вінніпегу тов. Вільям Лемб, активний член Комуністичної Партії Канади й секретар місцевого комітету безробітних. Покійний поховив з Англії і мав всього 29 років.

Тов. Лемб брав участь у великій війні з канадійською експедицією і був затроений газом. Наслідків трійлового газу він ніколи не позбувся і пізніше розвинувся в нього чахотка. Коли він удався до військової влади, щоб його лікували на державний кошт як повер-

нувшого жовіра, йому відмовили на тій підставі, що ніби-то чахотка розвинувся в нього вже тоді, коли він виздоровив був від наслідків газу.

Поховор тов. Лемба відбувся в четвер по полудні. Працати в останне товариша зібрався поважний гурт товаришів, хоч це був робочий день. У партійні приміщення на Селкирівеню віддано останню прислужку покійному. Промовляв тов. Я. Пенер, а також відіграла похоронний марш друга група лівочої мандолінової оркестри.

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ В КАНАДІ! — КОЖНИЙ РОБІТНИК І КОЖНА РОБІТНИЦЯ ПОВИННІ ПОПРАЦЮВАТИ В ЦІМ МІСЯЦІ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ НАШІЙ ПРЕСІ ІСНУВАННЯ НА ТЯЖНІ ЛІТНІ МІСЯЦІ. — ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ І ПРЕСОВИЙ ФОНД ТА ПРИХОДІТЬ ЧИСЛЕННО НА ПІДПРИЄМСТВА, ЩО ВЛАШТОВУЮТЬСЯ В КОРИСТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зареєстроване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ОБ'ЄДНАННЯ РОБІТНИЧОГО РУХУ ПОЛУДНЕВОЇ АМЕРИКИ.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ПОЛУДНЕВО-АМЕРИКАНСЬКИХ ТРЕЙД-ЮНІОНІВ НА КОНГРЕСІ ПРОФІНТЕРНУ.

Робітничий рух Полудневої, або як її ще називають — Латинської Америки є мало знаний в міжнародному русі. Республіки Полудневої Америки більше знані нам з різних буржуазно-державних переворотів, чим з революційного робітничого руху, хоч, правда, останніми роками не раз читали ми про робітничі страйки в перелових, індустріально розвинених країнах Латинської Америки.

В другій половині березня 1928 року відбувся в Москві конгрес Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів. На тому конгресі дуже добре був зареєстрований трейд-юніонний рух Полудневої Америки. Ще перед відкриттям конгресу, відбулися наради делегатів трейд-юніонів Полудневої Америки в організаційних справах, потім на самім конгресі говорено про об'єднання трейд-юніонного руху краї, що лежать на південь від Злучених Держав, а про закінчення конгресу знову відбулася конференція представників Латинської Америки.

Ставши під прапор Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів, трейд-юнії Латинської Америки постановили для спільного ділення створити секретаріат полуднево-американських трейд-юніонів на візреч тихоокеанського секретаріату. Секретаріат цей працюватиме під проводом бюро Профінтерну так само, як і тихоокеанський.

Цікаво, що представники полуднево-американських трейд-юніонів вперше разом зустрілися на конференції в Москві. До цього часу ніхто ще не подав про те, щоб десь скликали конференцію з представників цих країн для спільного порозуміння, для вироблення спільного плану ділення і т. ин.

Для спільного ділення робітничого руху Полудневої Америки є багато причин: по перше, перед ними спільний, могутній, багатий і хитрий ворог — це північно-американський капітал, це імперіалізм Злучених Держав. Друге — імперіалізм англійський. Злучені Держави за останні роки, власне ще від часу прокопання Панамського каналу, стало й послідовно поширюють свій вплив на полуднево-американські республіки. Поширюють вони його не тільки при допомозі долара й дипломатичних інтриг, але й при допомозі воєнної флотії, воєнних літаків, з яких вони розстрілюють населення Нікарагуи.

СПІЛЬНИЙ ФРОНТ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО І МІЖНАРОДНОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ.

Це й заставило передовіших представників організованого робітничого руху Полудневої Америки подумати про сколидування трейд-юніонного руху своїх країн. Зібравшись в центрі міжнародної революції, червоній Москві, вони вперше довідалися одні від других про положення в даних країнах, вони вперше разом підрозуміли свої сили та сили своїх ворогів і приятелів. Записавшись між собою і зі станом речей, вони намітили спільну лінію, однакові способи боротьби й спільну форму організування трейд-юніонного руху в цілій Полудневій Америці. Взвзявши участь в конгресі Профінтерну, поклавши перші цеглини під спільний фронт боротьби, прилучившись до міжнародного робітничого руху, трейд-юніонний рух Полудневої Америки тимсамим виийшов за межі своїх вузько-національних рамців і поставив перед собою проблеми широкого міжнародного характеру.

Країни Латинської Америки не уявляють собою щось суцільного. У них можна поділити всі форми соціально-економічних устроїв — від середньовічних до модерно-капіталістичних. І щоб бути в спроможності поставити опір такому агресивному ворогові, як імперіалізм Злучених Держав, робітничі класи повинні тісно співробітничати з чисельним, відсталім і дуже виснаженим фармерством цих країн.

Фармерський рух в багатьох державах Полудневої Америки відіграє важну роль. Так само важну роль грає в цих країнах тубільче населення. В Республіках Еквадор і Перу є мільйони Індіан, що працюють коло землі. Всі ці питання розглядала конференція, накреслювала відповідно до цього плану праці й ухвалювала директиви.

Але найголовнішою ухвалою конференції є — одностайне рішення закласти першу підвалину під об'єднання трейд-юніонів Полудневої Америки. Представники трейд-юніонів Аргентини, Бразилії, Венесуелі, Куби, Перу, Уругвая, Еквадора, Чилі, Колумбії, Мексика заявили за єдиним фронтом всіх трейд-юніонів цих країн. І не тільки цих, але й всіх інших, що не були зареєстровані на конференції. Об'єднали всі трейд-юнії під спільним секретаріатом, вони прилучили його до міжнародного робітничого руху через Профінтерн, бо тільки заповнившись підтримкою міжнародного організованого революційного пролетаріату зможуть вони боротися проти північно-американського імперіалізму.

З'їзд мексиканської комуністичної партії.

На початку квітня ц. р. відбувся в столиці Мексика п'ятий з'їзд мексиканської комуністичної партії. Присутніх було 20 делегатів від 10-ох стейтів. Як гості на з'їзд прибули представники комуністичних партій Куби, Гватемали й представники Всеєвропейської Фармерської Ліги Мексика.

Провідник Компартії Мексика Коріюло у своїй промові зазначив, що мексиканський робітничий рух стоїть перед небезпечною розрому його урядом Мексика, який тепер став агентом північно-американського імперіалізму. На Мексико дивляться робітничі всієї Латинської Америки. "Якщо мексикан-

ська революція буде розторочена, — сказав промовець, — то увесь революційний рух Латинської Америки опиниться в небезпечі".

Мексиканська революція чим далі все більше стає буржуазною. У своїй праці компартія стірається з великими труднощами. Вона тільки в промислових осередках може розвивати свою працю. Серед селянства-ж католицькі бандіти нападають на комуністів і вбивають. Та не тільки католицькі, але й навіть реакційні лідери мексиканської гомперсвишини, Мексиканської Федерації Праці, з револьверами нападають на революційних робітників і вбивають їх. 4. травня один з діячів цієї агенури уряду Калеса вистрілом з револьвера вбив Мавра Тобона, комуніста й активного діяча лівого трейд-юніонного руху у стейті Арізаба.

Імперіалізм Злучених Держав доларовою дипломатією купив Калеса, а Американська Федерація Праці своєю продажною політикою зробила Мексиканську Федерацію Праці цілковито нешкідливою американським капіталом.

В таких тяжких умовах приходиться працювати мексиканським комуністам, обороняючи працюючі маси своєї країни перед наступом буржуазії Злучених Держав і власної країни та перед зрадництвом реакційних трейд-юніонних лідерів.

ЯК ВОНО РОБИТЬСЯ.

Як тільки повернеться земля довкола своєї осі й це сонце не освітить її обличчя, рановранці на вулиці численні міст, розсіпаних по її поверхні висипають мільйони газет.

Мільйони людей розхолопують їх, виліплюють жалюдами очима в чорні рядочки друку, не рибігають з одної колонки на другу, з одної сторінки на другу, третю, четверту.

Чого вони шукають в газетних сторінках?

Перш всего вони шукають новинки.

Новинки — постійні зміни в життю, кожної хвилини нові події — ось що перш всего дає газета читачеві в Америці, Європі, Азії, в Радянському Союзі — всюди.

Розуміється, газета має не тільки новинки. Вона містить статті, фейлетони, огляди, оповідання... Але й статті й фейлетони в газеті є частинкою тієї самої новинки. Вони тільки обговорюють ці новинки, розяснюють, коментують і подають їх читачеві з точки погляду тієї класи, якій служать.

Матеріал в статтях не завжди йде саідом за подіями. Статті частіо попереджають події, передсказуючи, що ці події неминуче прийдуть.

Теперішня техніка удосконалила передачу новинок з місця їх народження до місця призначення, тобто, до читача газети, просто до неймовірності. Завдяки залізнякам, авіації, телефону, телеграфу і радію ми можемо, сидючи дома, дізнатися з газети про події, що відбулися на другому кінці світа кілька годин тому назад.

Подібно, як кожна напсаєла зі смаком стаття чи фейлетон мають свого майстра (публіцист, фейлетоніст, рецензент, "новинка" також має свого майстра: це-репортер.

Дня 29. березня Прага була свідком кривавих подій. Робітничі організації (комуністична, соціял-демократична і нар. соц.) скликали на цей день публічне протестаційне віче всеого пражського робітництва проти наміру влади згрішити соціально безпеченню.

Робітничі пражських фабрик і заводів застановили працю в 4 год. пополудні і просто з фабрик пішли на віче, що мало відбутися на найбільшій в Празі площі т. зв. Староместске наместі. Поліція заборонила віче і сконфіскувала того дня всі робітничі газети в Празі, щоби не дати змогу закликати до участі в вічу.

Та все це нічого не помогло. Празьке робітництво не застрашилося того, що поліція віче заборонила і виийшло на вулицю. Сто тисяч робітників зі всіх сторін Праги прямиували на Староместске наместі.

Поліція змобілізувала всі свої сили і покидала це на вічміч і жандармерію. Обсадили всі мости, які ведуть через Влтаву з передмість пражських до центру Праги і здержувала на них робітників. Таким способом вона старалася недопустити до того, щоб робітники дісталися на віче. Це й до повної міри вдалося. Але мило того робітники одинцем ріжкими округними дорогами

Репортер, розуміється, відріжніється від публіциста тим, що він сам не творить новинки, не виснає її з пальця (хоч і таке буває), але він старіється всіма силами дістати ту новинку перше за інших і заслати до своєї газети. Засилаючи — він старіється її роздуть, надати великого значіння.

До певної міри — читач любується, щоб його не тільки повідомили, але щоб повідомили голосно. Замітку під наголоюком "Чоловік-звір" читач прочитає скорше, як ту-ж саму новинку, коли репортер дасть до неї наголовок "Кримінальний злочин".

Між репортером буржуазної газети, а репортером робітничої газети — є велика ріжниця. Репортер буржуазної газети, заславившись, опісுவатиме придуття до міста якоїсь, скажемо, коронованої особи, опісуватиме її одяг, що вона їсть, як спить, скільки і яких собак возить з собою.

Робітничий репортер опісуватиме страйковий події, або навіть ту саму короновану особу, але цілком з иншого боку.

Буржуазний репортер радітиме, що собаки згадані "вишкої" особи в дорозі не помітилися, а робітничий репортер напише, що паразити, які з жиру казяться, возять у спеціальних вагонах собак, витрачаючи на них тисячі доларів, а робітники з голоду примирають від безробіття.

Два світи — дві преси. Пажська й робітничіа. Кожна з них говорить мовою своєї класи. За це кожна класка дає свої преси підтримку.

Нині травень. Він є місяцем допомоги українській робітничо-фармерській пресі в Канаді. Що ви зробили вже, щоб допомогти своїй пресі?

І тут шойно поліція виявила своє геройство. Коли робітничі хотіли спокійно розійтися домі, тоді вона їх напала і трішувала кіньськими копитами, біла пендерками жінок і ранила багато робітників. Один робітник був тяжко ранений вистрілом з револьвера, а кілька робітників легше. Поліція тепер каже, що вона не стріляла. Вона так мусить казати, але ми знаємо, що з неба кулі на робітників не літають. Арештовано 15 робітників.

До пізних годин вечера того дня відбувалися по Празі сутичкі робітників з поліцією, викликані тим, що робітники змушені були боронитися. Буржуазні газети тепер казяться, що робітники потурбували кільканайцять поліцаїв, котрі заїпанілися з робітничим п'ястухом. Нічого дивного, бо коли беш когось, то будь приготований, що й тобі нося розіють.

Буржуазні газети заговорили знову про демократію; пишуть, що про згрішення законів соціального забезпечення має рішати парламент і робітники не мають права проти того закона бунтуватися. Але робітничі і селяне, що своєю працею годують всю суспільність, мають право боротися проти таких законів, котрі їм шкідливі. Буржуазія має парламент, а робітничі мають вулицю! І права вийти на вулицю з протестом собі робітничіа класка не дасть відобрати.

В Празі потекла знову робітничіа кров. Тому, що буржуазія не дозволяє робітникам публічно маніфестувати за свої домагання. Буржуазія має в своїх руках державний апарат і під плащиком оборони декількі рази при його допомозі використовує робітничу кров. Сама буржуазія вчить робітників, що без проливу крові вони не оборонять своїх інтересів.

В Празі потекла знову робітничіа кров. Тому, що буржуазія не дозволяє робітникам публічно маніфестувати за свої домагання. Буржуазія має в своїх руках державний апарат і під плащиком оборони декількі рази при його допомозі використовує робітничу кров. Сама буржуазія вчить робітників, що без проливу крові вони не оборонять своїх інтересів.

Одного з керівників революційного профруху Італії, залізничника т. Адзаріо, було на початку 1927 р. арештовано в Панами. Його було арештовано в Панами, дарма що він тільки йереїздив через що "республіку", на вимогу фашистського уряду Італії й за дружньою допомогою уряду Злучених Держав. Протягом дового часу не можна було дізнатися, за що т. Адзаріо арештовано, доки думали тримати його у в'язниці, чи буде над ним суд і т. инш.

Тепер ми знаходимо в органі аргентинської компартії "Ла Інтернаціональ" з 17. березня повідомлення від одного панамського адвоката про те, що т. Адзаріо вже давно немає в Панами, що його було видано фашистському уряду Італії "незабаром після арешту". Але тут постає низка дуже важливих питань:

Чому ця "дружня послуга" уряду Злучених Держав італійського уряду перебувала у великому секреті протягом цілого року? Чому й на який підставі було видано політичного емігранта фашистським вбивцям?

І нарешті, найголовніше — куди подівся т. Адзаріо після того, як його було видано урядом Муссоліні? Останнє питання особливо важливе тому, що ніхто в Італії не знає, де перебуває т. Адзаріо.

Як би його привезли до Італії й посадили до в'язниці або заслали на який-небудь острів, — це було-б відомо політичним в'язням. Але-ж компартія Італії, революційна конфедерація праці й політичні в'язні нічого не знають про т. Адзаріо. Очевидно, т. Адзаріо, виданого фашистському уряду Італії на початку 1927 р., не було доставлено в Італію.

Але тоді, де-ж він? Куди він подівся? Що фашистські вбивці зробили з жертвою, яка попала до їхніх рук? Т. Адзаріо зник на дорозі між Панамою й Італією. Але як т. Адзаріо було видано в руки представників італійського уряду, то очевидно ці останні й організували це таємнице зникнення.

Зважаючи на те, що нам відома спритність фашистських бандитів, легко зрозуміти, як справа йде тут про умисне вбивство. Цю темну справу треба висвітлити з усіх боків. Треба домагатися за всяку ціну відповіди — коли й як зник т. Адзаріо.

До відповіди фашистських вбивців. А. Лозовський.

ЩО СТАЛОСЯ З ТОВ. АДЗАРІО?

Одного з керівників революційного профруху Італії, залізничника т. Адзаріо, було на початку 1927 р. арештовано в Панами. Його було арештовано в Панами, дарма що він тільки йереїздив через що "республіку", на вимогу фашистського уряду Італії й за дружньою допомогою уряду Злучених Держав.

Протягом дового часу не можна було дізнатися, за що т. Адзаріо арештовано, доки думали тримати його у в'язниці, чи буде над ним суд і т. инш.

Тепер ми знаходимо в органі аргентинської компартії "Ла Інтернаціональ" з 17. березня повідомлення від одного панамського адвоката про те, що т. Адзаріо вже давно немає в Панами, що його було видано фашистському уряду Італії "незабаром після арешту". Але тут постає низка дуже важливих питань:

Чому ця "дружня послуга" уряду Злучених Держав італійського уряду перебувала у великому секреті протягом цілого року? Чому й на який підставі було видано політичного емігранта фашистським вбивцям?

І нарешті, найголовніше — куди подівся т. Адзаріо після того, як його було видано урядом Муссоліні? Останнє питання особливо важливе тому, що ніхто в Італії не знає, де перебуває т. Адзаріо.

Як би його привезли до Італії й посадили до в'язниці або заслали на який-небудь острів, — це було-б відомо політичним в'язням. Але-ж компартія Італії, революційна конфедерація праці й політичні в'язні нічого не знають про т. Адзаріо. Очевидно, т. Адзаріо, виданого фашистському уряду Італії на початку 1927 р., не було доставлено в Італію.

Але тоді, де-ж він? Куди він подівся? Що фашистські вбивці зробили з жертвою, яка попала до їхніх рук? Т. Адзаріо зник на дорозі між Панамою й Італією. Але як т. Адзаріо було видано в руки представників італійського уряду, то очевидно ці останні й організували це таємнице зникнення.

Зважаючи на те, що нам відома спритність фашистських бандитів, легко зрозуміти, як справа йде тут про умисне вбивство. Цю темну справу треба висвітлити з усіх боків. Треба домагатися за всяку ціну відповіди — коли й як зник т. Адзаріо.

До відповіди фашистських вбивців. А. Лозовський.

ГОЛОСИ БУРЖУАЗНОЇ ПРЕСИ ПРО ВИБОРИ У ФРАНЦІЇ.

Як тільки відомі стали перші наслідки парламентарних виборів у Франції, французька буржуазна преса настрівилася чисельних голосів, виданих за комуністичну партію.

"Голоса", реакційна газета, пише, що комуністи охопили всю країну, виставивши кандидатів навіть по селах. "В самому Парижі революційна армія нараховує 115,000 членів". Газета радить своїм колегам не бути оптимістами передчасно і пильніше придивлятися комуністам.

"Матен", пише, що всім правим партіям, аж до радикалів включно, треба створити спільний блок проти комуністів і не допустити ані одного до парламенту.

"Фігаро" каже: "З нинішнього дня комунізм стає одним з найнебезпечніших елементів при комбінації другого розділу виборів. (Вибори у Франції розділені були на дві часті і голоси преси, що ми їх тут наводимо відносяться до вислідів першої половини виборів). "Фігаро" закликає радикалів до об'єднання з буржуазією проти комуністів.

"Аксіон Франсес" підкреслює, що в Парижі комуністи значно збільшили число своїх голосів, і газета каже, що зробили велике коштом соціалістів і радикалів.

"Еко де Парі", клерикально-націоналістична газета, кліче виборців, щоб в другій половині виборів голосували на когось, тільки аби не на червоних.

ли знову про демократію; пишуть, що про згрішення законів соціального забезпечення має рішати парламент і робітники не мають права проти того закона бунтуватися. Але робітничі і селяне, що своєю працею годують всю суспільність, мають право боротися проти таких законів, котрі їм шкідливі. Буржуазія має парламент, а робітничі мають вулицю! І права вийти на вулицю з протестом собі робітничіа класка не дасть відобрати.

В Празі потекла знову робітничіа кров. Тому, що буржуазія не дозволяє робітникам публічно маніфестувати за свої домагання. Буржуазія має в своїх руках державний апарат і під плащиком оборони декількі рази при його допомозі використовує робітничу кров. Сама буржуазія вчить робітників, що без проливу крові вони не оборонять своїх інтересів.

("Картаська Правда")

Одного з керівників революційного профруху Італії, залізничника т. Адзаріо, було на початку 1927 р. арештовано в Панами. Його було арештовано в Панами, дарма що він тільки йереїздив через що "республіку", на вимогу фашистського уряду Італії й за дружньою допомогою уряду Злучених Держав.

Протягом дового часу не можна було дізнатися, за що т. Адзаріо арештовано, доки думали тримати його у в'язниці, чи буде над ним суд і т. инш.

Тепер ми знаходимо в органі аргентинської компартії "Ла Інтернаціональ" з 17. березня повідомлення від одного панамського адвоката про те, що т. Адзаріо вже давно немає в Панами, що його було видано фашистському уряду Італії "незабаром після арешту". Але тут постає низка дуже важливих питань:

Чому ця "дружня послуга" уряду Злучених Держав італійського уряду перебувала у великому секреті протягом цілого року? Чому й на який підставі було видано політичного емігранта фашистським вбивцям?

І нарешті, найголовніше — куди подівся т. Адзаріо після того, як його було видано урядом Муссоліні? Останнє питання особливо важливе тому, що ніхто в Італії не знає, де перебуває т. Адзаріо.

Як би його привезли до Італії й посадили до в'язниці або заслали на який-небудь острів, — це було-б відомо політичним в'язням. Але-ж компартія Італії, революційна конфедерація праці й політичні в'язні нічого не знають про т. Адзаріо. Очевидно, т. Адзаріо, виданого фашистському уряду Італії на початку 1927 р., не було доставлено в Італію.

Але тоді, де-ж він? Куди він подівся? Що фашистські вбивці зробили з жертвою, яка попала до їхніх рук? Т. Адзаріо зник на дорозі між Панамою й Італією. Але як т. Адзаріо було видано в руки представників італійського уряду, то очевидно ці останні й організували це таємнице зникнення.

Зважаючи на те, що нам відома спритність фашистських бандитів, легко зрозуміти, як справа йде тут про умисне вбивство. Цю темну справу треба висвітлити з усіх боків. Треба домагатися за всяку ціну відповіди — коли й як зник т. Адзаріо.

До відповіди фашистських вбивців. А. Лозовський.

війну на два фронти: проти реакційного режиму Пуанкаре й проти ліво-буржуазного ліцензіяру у відношенню до Пуанкаре. Найбільшим завданням німецького пролетаріату — пише "Роте Фане" — є закріплення братнього союзу між німецькою й французькою комуністичними партіями.

ЗАМІТКИ.

Вуюють з вітрами.

Чудні ті жовто-блакитники! Візьмеш до рук їхню яку небудь газету з одного тижня і вичитаєш там, що це або те, когось повинно-б бути, що чого потрібно для "відбудови української держави", що так давно записано в історії і т. и. Ніхто їм не заперече, ніхто навіть не зацікавлений тим справами, які вони виводять, доказують, аргументують та підтверджують. Але вони доказують. Це одного тижня. Другого тижня вони ті самі справи побивають та ще й "доказують", що вони все були і є проти.

А ось "пременуарці" одного дипломата, який в кожній числі своєї газети доказує, що він ніколи не хилиться, а все стояв, стоїть і буде стояти на одному місці. Таким "непохитним" є редактор "Українського Голосу" в 16-ому числі, опісуючи про вибори в Польщі, він ні з того ні з цього почав боробувати отаманщину, ту саму, яку цілими роками підтримував. Ось послушайте:

"Отаманщина є найбільший ворог України і коли український наряд не всїпе побороти у себе отаманщину, то ніколи не дійде до того, щоби став вільним народом. Український наряд загине, як не позбудеться отаманщини".

От тобі й на! Ніби "У. Г." хотів доказувати попередню, що українському народові потрібно отаманів? Ніхто. Робітничіа преса все вступала проти отаманщини. Самий-же "У. Г." вивихав ріжких отаманів-погубників попід небеса, відправляв за них паннахиди, а зараз самий собі доказує, що "український наряд загине, як не позбудеться отаманщини".

Може редактор "У. Г." повертає "на ліво"? — спитає дехто.

— Ні. Він нікуди не повертає, він просто оглух.

Він, наприклад, не чує кулі його вже кілька разів запитувано, чому панки від т. з. "Укр. Червоного Христа" платили від пересилки грошей два рази стільки, як платив наш робітничо-фармерський Комітет Допомоги Жертвам Повії в Зах. Україні за такі самі пересилки.

Про це він напише аж за кілька місяців. Він тоді скаже: "Я все стояв за тим, щоби по два рази стільки не платили і сьогодні я є за тим і все буду за тим".

Вже йде до літа.

Деякі люди, що мешкають близько Вінніпегу, доносять, що з Вінніпегу починає розлазитися боса січ.

Нема дивити, бо вже йде до літа. Аче й не віро, щоби та січ босаком могла далеко зайти.

Драпака.

СПРОСТУВАННЯ.

ЦВ.К. Комуністичної Партії Канади і Український Головиний Агітпроком видав заяву 3. травня з приводу розколу в КП.З.У., яка була поміщена в "У.Р.В.". В тій заяві зайшла прикра помилка, а саме сказано було, що меншість Ц.К. КП.З.У. скотилася за багато на ліво, недоцінюючи національного питання. Помилка зайшла в тім, що згадані в заяві селсьробітні, Пелехатий, Заяць і Вальніцький не були і не є ч

ЧОРНІ СОРОЧКИ І ЧОРНІ ОЧІ.

"Ов, гляньте на ті чорні очі!" Це зовсім невинний вислів, але він мало що не викликав бурі в місті Келгари, в неділю, дня 22 квітня. Що сталося? Прочитайте.

Місто Келгари в останні часи навістила невелика банда фашистів, які горячково роблять старання, щоби зазнайти місцевою місцеву італійську колонію. Поки що, побіда не за ними. Однак вони м'яють спосіб і вмють себе понайти. Не так давно відбулася тут дебата між фашистським лідером і робітником, з якої відкорований медалями фашист вийшов, як мокра курка. Найновіша їх спроба показати самих себе мала місце в часі святкування ювілею заснування Риму. На це свято, яке відбулося в церкві в Келгари, розіслали запрошення до всіх Італійців, щоби прибули й гідно відсвяткували це історичне свято. Заангажовано також на це свято спеціально чорно-сорочники.

Тиждень перед святом, один з фашистів, який претендує на заступника Муссоліні й вважає себе за великого героя фашизму в західній Канаді, попав в дискусію з антифашистом. Хто знає до чого була-б доведена їхня дискусія, коли-б останній, зважаючи на присутність дітей й жінок, не рішив був закінчити дискусію тимчасом на словах, з наміром надати її "практичній формі" при найближчій нагоді. Стрінувшись вони знову в п'ятницю перед богослуженням. Цим разом по скінченню недокінченої дискусії, фашист опустив сцену, удекорований двома підбитими очима, які в додатку до його чорної сорочки надавали йому вигляду далеко від святочного.

"Чорні очі", цим разом не були діочі. Це були дві крові закипілі плями, які "прикривали" обличчя фашиста і звертали на себе неабияку увагу. Деякі робітники — антифашисти, своїми кпінками почали "досколати" нерви фашиста. Було це в день згаданого свята. Фаши-

сти виходили з церкви й готовилися до зняття фотографій для поміщення в буржуазній пресі. Мовляв, дивіться, ми, фашисти, є льояльні своїм бо-сам й церкві, ми є великі вороги більшовизму. Кліни про-довжалися. "Однак краса чорних підбитих очей не здава-ється добре з чорною сороч-кою", замітив з насмішкою один вже старий віком робіт-ник. Це мабуть добре вколото одного двадцять п'ять літнього фашиста, який стаючи в оборо-ни свого "побратима", бундю-чо заявив, що невдовзі буде більше підбитих очей. Та це не залякало старого віком Мер-куртія Віетті.

"Тож не вагайся" — сказа-з Меркуртія й привітав "во-йовничого" фашиста полични-ком. Счинилася між обома ко-ротка бійка. Бачучи це, п'ят-надцятилітній братишка Віет-тово попросив свого родича уступити йому місце, яке він започинив сто процентово, бо обдав чорносорочника, Андрі Д'Аполіо, кукаками від ніг до голови.

Завзяті борці ці фашисти! Страх войовничі! Особливо тоді, коли мають рушницю та військову й поліційну силу. Без них муссолінічкі не здіб-ні встояти проти молодого шкільного хлопця, який збив, як праником, сорочку свого ворога чорносорочника.

Вся справа опинилася в полі-ційній суді. Старого Віеттово обвинувачено за напад на "не-винного чоловіка". До помочи фашисти покликали ренегата, Ірландця Сколого, однак і його знання не помогли. Справу відкинено.

Робітника, який підкресив о-чі лідерів й який був причи-ною дальших сутичок, покара-но грошевою карою в сумі де-сять доларів і заплаченням су-дешніх коштів. За те італійська колонія відчуває з цілої цієї справи на двадцять п'ять доларів сатисфакції. Тепер ціле мі-сто сміється з того, що п'ят-надцятилітній хлопець роз-громив бундючного фашиста.

Моріарні.

ЛЮДИНА З МАРСУ.

(З побуту Генрі Форда в Лондоні.)

Марс — далека планета й чи-снує на цій планеті особливий світ — невідомо. Навіть наш вік радіо й електрики поки не наблизив нас до розв'язання цієї таємниці всесвіту. Ос-це уже кілька років говорить, що десь готують польот на місяць, а може й на Марс.

У всякому разі, поки цей за-дум не зреалізовано, віднесемо його до сфери фантазії.

Але увіть собі, що нас ви-передили вчені привабливої планети й до нас прибула з Марсу людина, справжня, з усі-ма фізичними та інтелектуаль-ними властивостями його зем-них братів.

Навіть владча подібна. Коли ви, наприклад, торки-теся якої-небудь делікатної справи, приміром з галузі полі-тично-економічної (страйк, безробіття), ця людина надо-дчи своїм обличчю зовсім не-хитрий вираз, йуткуючи скаже: — Дивно, у нас про такі я-вища нічого не відомо. У нас, навпаки, тільки й говорять про непорозуміння у вас — чого справді, мабуть, ніколи не бу-ває.

Але цей реверанс, як відомо, ніколи не задовольняє настир-ливого інтер'юера. Вихован-ий на земних вадах — страй-ках, конфліктах, демонстра-ціях, безробітті, голоді й па-разитизмі капіталістичного сві-ту, інтер'юер припірає Мар-сіянину до стінки.

Чи правда, що у вас дов-гі черги безробітних стоять цілими днями сподіваючись одержати безплатний обід, чи місце в якій-небудь ночліжці? Нашому гостеві з Марсу цей відпівний допит не дошкуює. Він зберігає веселий настрий і відповідає:

— Увіть собі, тільки сьо-годні вранці я довідався, що на нашій планеті трапився та-кі самі явища. Треба гадати,

що всі ці непорозуміння вини-кли після того, як я кілька днів тому покинув Марс.

Виходить, що на далекому Марсі зміни соціальної ситу-ації відбуваються, мовляв, за одну мить... Нашому інтер'ю-ерові цього не зрозуміти й він настирливо допитується:

— А чи правда, що у вас 4 мільони безробітних?

Марсіянину й це не бенте-жить. Навпаки, це йому навіть у пригоді стає.

— Іх може й 5 мільонів. Але все це люди, що не бажують працювати!

Через те, що ми, земні істо-ти, економічний стан на Марсі вичити не можемо, лишається або повірити чваньковатому гостеві, або не повірити.

Завпевняємо, що серед напи-сандого вище нема ні одного слова фейлетонної, вигадки, а сама правда. Невірно, звісно, тільки те, що нашу землю од-відала людина з Марсу.

Очевидно, Марсіян, як-що вони існують, так само техніч-но не відконалені, як і ми тут на землі, і прибути до нас з далекої планети за кілька днів ще не є в стані.

А ось найудосконаленіший у світі пароплав "Маджестик" може зробити за 5 днів про-долж Нью-Йорку — Лондон.

На цьому пароплаві до Анг-лії прибув Генрі Форд. Цей "батько" мільонів "фордків" та "фордонів" — невичерпане джерело для американських борзопанк: Форд — герой ба-гатоох і дуже чистих бешкетів.

До того, Форд постійний кандидат на президента. Кожну кампанію говорить про Форда, хоч ні одна партія серйозно до його кандидатури не ставиться. Але така реклама дуже под-бається автомобільному коро-леві, й це, само собою, призво-

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЬМ "ЗВЕ-НИГОРА" В ПАРИЖІ.

(Допис з Парижу.)

Виготовлення доброго фільму в наш час є справою надзвичайно складною технічно і вимагає вели-чезних матеріальних засобів. Около п'ятнадцять років тому назад ніколи ніхто не повірив би, що в близькому часі Україна будуть мати змогу та здатність при їх грошеві і культур-ній бідності, дати щось не то що видатне, але просто середнє в галузі кінематографії.

Але сучасне життя нас з великим розмахом. Неможливо 15 років тому назад здійснюється тепер на наших очах. Український фільм з'явився в Парижі й здобув собі в нему сві-товому культурному центрі велике призначення. Серед ширшого загалу вони ще не увіялися. Поки що по-казані були кілька разів лише перед представниками української та чуж-инської преси, дітями кіна й невели-ким числом запрошених глядачів на фільми: "Звенигора" і "Тарас Три-сильо". І фільм справиле незабутнє враження на вибраних до всього з галузі мистецтва глядачів, як і на ав-тора цих радків. А треба відзначити, що велика більшість глядачів бу-ли чужинцями і то не з тих, які ма-ють прихильність до чогонебудь ра-дянського.

Гот при першому, можна мовити, з'явленні фільму "Звенигора" був за-куплений одним чужинським това-риством, що саме славиться, як "фільм-боєвич", як говорять у нас в Європі. А не треба забувати, що це фільм агітаційний.

Ми в Парижі звикли до найліпшої продукції, повторюємо, але коли по-чала їти картина за картинкою, гланда-чи не мали сили відірватися. Кореспонденти чужинці і кінематографічні фахівці дуже захопилися фільмом, не дивлячись на те, що написи були на російській мові.

Автор фільму дав огляд життя у-країнського працуючого народу від праявних часів до останніх днів, за-хопив найрізноманітніші боки його існування, доглянув різні зміни, дав дивну синтезу української історії, за-кінчивши апофеозом здоров'я праці без холапа і без пана.

Починається "Звенигора" чудовою картинкою пускання дівчатими, струн-ними, металічними, прибраними в бі-лі сорочки вінити — цей наш незрів-няний жіночий національний одяг — вінки за водою ніччю перед Іваном Купалом. Нам, знающим нашій "ти-хії води, ясній зорі", ті верби буїні й Ія помил, що за висловом Гоголя "дівчатля й надивлялися на свій образ не можуть" в Дніпрових водах — здається, що дати ліпшу уяву укра-їнської поезії було не можна. І так кожна картина, що-б не показувалося, чи казкові претарі часи в оповідан-нях діда, чи зовсім новітнє життя — є трудним увітьти більше майстерство, злучене до того з більшою життєвою правдивістю навіть в місцях, де автор вставляє в карикатурному вигляді своїх суспільно-політичних ворогів. Скрізь безоганне виконання арти-стів, починаючи з тих, що в перших ролях і кінчаючи найвипомітнішим статистом.

Які артисти! Безумовно, як би во-ни не були артистами Українцями та ще артистами трудової республіки, вони вже були-б першорядними "зо-ярми" світового екрану.

Є у фільмові дід, втілений товари-щем Паладемським. Коли він з'явля-ється в образі, напис-варіата діда, ні на хвилину в голову глядача не при-ходить думка, що перед ним не дід і що не в кіні. Якою-ж може бути найліпша проба справжнього мисте-цтва, як не таке чуття кожного гля-дача? Коли кваліфіковані фахівці Французи, Німці, Шведи і т. д., що прийшли з непереможною "сукою" професіоналізм на обличчя, з обов'яз-ку примушення просидіти якийсь час, щоб вивратити і втекти з сали при першій можливості, то дали вони ні на хвилину вже не могли відорвати-ся від чарівних сцен, що розгортали-ся на екрані, з розкритими широко очима, з напружено витягнутими ши-ями.

Той самий дід в образі російського дореволюційного генерала примуше-забувати знов, що він лише кінемато-графічний генерал Паладемський, без-перечно великий артист, глибокий психолог, бо не значить глибоко людської вдачі, не можна відповісти з подібною силою такі до того не-подібні людські образи. Кажемо смі-ливо це, після того як нам доводиться переглянути на найбільших сценах європейських театрів, чи на білих по-лотках кін більшість найвидатніших артистів нашого часу.

Дівчина Отава, а в дійсності Сва-шенко, показала постать з дивних снів молодих і справжніх поетів.

"Тарас Трисильо" трудно ганити. Він є фільмом сучасно зрозумілим Укра-їнцям. І при тому поставлений дуже добре, далеко вищим за усякляний російський фільм "Тарас Бульба" Тур-жанського. Один з наших літератур-них колег помітив, що фільм не до-сить історично поставлений. Він має деякі збиби, порівнююче однак невели-кі, але не з боку історії. Там наче-б то православний піп не на місці з де-легатом січовиків у гетьмана. Попи завжди бували у гетьманів і могли бути і січові. Прочитати кілька сторінок зі щоденника старого Орля-ка досить, щоб увітьти, що 99% його часу навіть в еміграції було заповнено взаємодіями духовенства і церк-ви зрештою не не таке важливе.

М. Грубник.

ВЕЛИКА БУРЯ НА УКРАЇНІ.

КНПВ, 10. травня. — Увійшла й частину Білоруси навістнула страшна буря, яка наробила ба-гато шкоди деяким селам. Бу-ле і також жертв в людях.

Навіпаки, в "Тарасові Трисильо" історичні аксесури до такої міри від-повідають колішній дійсності, що це навіть шкодить трохи артистичному боку фільму.

Техніка фільмова, на превелике ди-во, приймаючи на увагу молодість "БУФКУ", є бездоганною, а в "Звени-гори" навіть високою. Вона така, не дивлячись на порівнючому обмеже-ність матеріальних засобів, що ста-вить прирівняти ті фільми, які ми ба-чили, на височину найліпших і най-своїрідніших у світі утворів кіноін-дустрії.

Для чужинців показування наших фільмів було цікавим, а для нас укра-їнських імігрантів великим святом.

Д. Ісаєвич.

ЛІСТ З РАД. УКРАЇНИ.

(Цього листа прислав нам один то-вариш для поміщення в "У.Р.В." Ви не раз чули наклепи ворогів робітнич-кої кляси на радянську владу, тому цікаво буде перечитати пошитою ли-ста, що написаний робітником з Ки-їва. В нім пишеться про життєві у-мовини робітників та селян та про те, як соціалістична держава дає їм про народно устув.)

Дорогий Товаришу!

Повідоляю тебе, що я одержав цього листа, з якого довідався про сучасне положення робітників та фар-мерів в Канаді, як вони ще й до-слідують під капіталістичним гнетом. Таке тяжке положення буде логі-чно, доки не працюючи, без рішучі націоналістичні, не об'єднуються в один сильний організації. Як тоді можна буде позбутися паразитів, які віка-ми вислизують й тепер вислизують трудові маси в буржуазних держа-вах.

Щодо Радянського Союзу, а го-ловно Радянської України, дає я те-пер перекажу, то рік маєєть зовсім протинно. Тут робітники й селяни є вільні й ніхто їх не висизкує. Кожний мусить працювати, бо в нас не вперодиться в життя гасло: Хто не робить, той не їсть. Кожний задоволь-ється за вимок, тих, що за шара-ту жали коштом других.

Життєві умовини робітників і се-лян значно поліпшилися, коли рини-ти з умовинами часів колішньої ро-сійської імперії. Наприклад, робітнич-кі працювали тоді на заводах по 12, 14 і 16 годин денно за мізерну плат-ню, якої навіть не вистачало на прожиток. А тепер за радянської державі робітники працюють по 8 годин, а в багатьох галузях проми-слу переходять до семи-годинного дня й кожний одержує платню, з якої можна жити по людському. До то-го всякий старється виконувати свою працю совісно, бо знає, що працює для добра цілої народи, а не для купки висизкувачів, які є до-ро перед революцією.

Селянам також живється тепер ба-гато краще. Колись, за часів ца-рату, було тисячі таких, що втрапи-ли вську надію мати власній клас-тичній землі. Сьогодні вони мають свої господарства й живуть не але. По-латки о половині менші ніж за це. До того білішні селяни зовсім не платять податку. Радянський уряд старється заосмортити селян най-новішого виробу різнихими зярпа-дами, яких перше ніхто навіть не ба-чили на селі.

Освітня справа також багато по-кращилася. Перше був дуже мален-кий відсоток населення, а головню селян, що знали читати й писати. Тепер кожний мусить бути грамот-ною людиною. По селах устроєно курси для неграмотних й дякки по-робилися на старі літа грамотними людьми. По селах є хатні-читальні, де сходяться селяни у вільні від пра-ці хвилини і вчаться, як вести сіль-ське господарство, щоби вони дава-ли більше користей, вчаться політ-грамот, одним словом — вчаться, як бути культурними людьми.

Велику увагу звертається на мо-лодь. Кожна дитина мусить відві-дувати школу до 14 років. За ца-рського режиму кож подекуди був-ли школи, але не були обов'язкові: хочеш — посилаш, а не то твоя во-ля. Цар знав, що найліпше гноби-ти народ тоді, коли він неосвічений. Школи були тільки для того, щоби показати другим народам, що мо-вляв, і ми культурні. А тих, що ходи-ли до школи, учили тільки в ро-сійській мові та морочили їм гоғани царського гимном. Тепер ніх не ви-крутяться, маєш діти — посилаш до школи без ніяких вимок.

Радянський уряд дуже спілкує за освітою. За пару років не знається ані одного чоловіка на Радянській Україні, що-б не знав грамоту. І так весь поступак повиним кроком впе-ред. А поспитая робітника, або се-лянину щонебудь про царизм, або про якогось гетьмана на Україні, то почуєш зараз відповідь: Геть з ца-рем та гетьманом! Годі їм панува-ти з нас шкуру дерти!

Так то український працюючий на-род любить своїх гетьманів.

Правда, є ще такі одиниці, що ди-ляються криком оком на Радянській Союз, але це не робітники, ані се-лянни і ті панове, що мали колись ве-ликі земельні посілости й заводи, та інші такі спекулянти, які колись жи-ли коштом працюючих, але те все відібрали від них: робітників — за-води, а селянне — землю. Тому от панове аж прямо каються, що те все добре, яке вони нагарбали від робітників та селян, опинилося в ру-ках працюючого люду.

ТОМУ ТО ВОНИ СІРЯЮТЬСЯ ВСЯКИМИ СПОСОБИМИ ПОЗБУТИСЯ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ ТА ПУСКАЮТЬ ВСЯКІ БРЕДІ ПОД ГІРНИМИ РАД. СОВОЗУ, ЩОБ ХОЧ ЗА КОРДОНОМ ЯКНЕБУД ЗАГЛУБИТИ ПРАШО-КІ МАСИ В НАСТРОЙ ІХ ВОРОЖЕ ДО РАД. ВЛАДИ, АЛЕ І ТАМ ІМ ВЖЕ НІХТО НЕ ВІРІТЬ, БО ПЕРЕКОНАЛИСЯ НА ЇХНІЙ БРЕДНІ. ВОНИ КРИЧАТЬ, ЩО В РАД. СОВОЗІ СТРАШЕНА БІДА ТА ВСЯКІ НЕДО-СТАТІ І ТАКЕ ІНШЕ. РАЗУМІТЬСЯ, ЩО ДЛЯ НИХ БІДА, БО ВЖЕ СКІНЧИЛОСЯ ІЗМЕ-НУВАННЯ І НЕМА ЗІДКИ НАБІВАТИ КІНШЕН, НЕМА КОГО ВИСІЗКУВАТИ.

В. Кухаричин.

ЩО ПИШУТЬ ІМІГРАНТИ ПРО "У.Р.В."

Жерве, Квебек.

Дорогі Товариші!

Послав Вам \$425 на пресовій фонд "У.Р.В.", які я зібрав на лісту к. 8221. "Укр. Роб. Вістї" є ліком і осоложують вірні наші хвилинні пі-сля шодоної тяжкої праці на залізній Дорозі в Жерве. Із нашого власного переконання ми є певні, що це оди-нокий робітничий часопис в Канаді, який боронить наші права, як і всіх бішоволених трудових мас.

Нас дивує, що ще є багато робіт-ників (права, неспідомих), які ще не читають "Укр. Роб. Вістї", як там "Фармерський Життя" і даються дру-жим нещирим самолюбим україн-ським панкам, котрі не мають сили і владати написати в своїх газетах за-подом слово правди. Ми, що зложили пресофонд на "У.Р.В.", походимо з Буковини й маємо переконання такі йі своїм паці з "Рідного Краю", які говорять масенькі слова, а другим боком роблять ділоносні доноси на румунській мові на тих, хто не з ним.

В їх газетах повно лише дурниці та дурок на робітників, як і в "Кана-дській Фармер", або "Укр. Гололо". Один товариш, на ім'я Юрчук Ді, приїхав тому місяць з краю і розпові-дав різні дурні про тих панків; роска-зує, як його переслідувала сигурман-на кожним кроці й одного разу дур-ва вдалося їй, на реалі в него, навіть одинокі робітничу газету "Боротьбу" і кілька листів від товариша з Кана-ди. Коли-б не товариш з "Боротьби", то певно, що румунський воен-ний суд був би засудив його на якх 8 літ тюрем.

Тов. Юрчук лишив недокончений процес і втік до Канади. Як свідомий робітник, з діем приїду до Канади, стан членом ТУРФДім, заплаати \$5.00 з робітничих позичених в старім краю, а тепер знов дає вже останні 50 ц. на пресовій фонд, бо в Канаді не зароби-ше ані цента.

Отже, цей товариш повинен бути відрієд від інших. Є багато робіт-ників, які живуть у кращих умовинах, а жалують пожертвувати пару центів на підтримку своєї робітничої преси, що нас боронить перед висизкувача-ми. Не так як "Рідний Край" писав, що не треба давати жадної помочи політичним вмізям, бо, мовляв, так ми гробу, по ділу заплаати, хай більше не мішаються до державної політики, вони Румуни, їх держава, їх воля і їх справа, а нам яке до того діло, між-неустральні націоналісти. От, бачите, як воно є? Румуни все забради, навіть школу й мову, а ти мовчи і тер-пи.

БУДУЄМО НОВИЙ УКР. РОБІТ-НИЧИЙ ДІМ.

Ріджайна, Саск.

Вже від кількох років відчуваю-ть велику потребу будови нового дому в Ріджайні. Через кілька років то-варини носитимся з думкою будувати новий дім, однак з браку достатн-них грошей, то що, відкладали з ро-ку на рік, аж доки не дотягли до ме-жі, де вже годі було далі посунутись.

Міські власті відмовилися дати більше зайсене (дозвіл) на наше старе приміщення й не заперли нам ще до місяця червня його року лише під тим усямля, що ми на весні побу-дуємо новий дім.

Дальше вже годі було крутнті, Мусіян або перебудувати старий (копати селер і випускати воду), або будувати новий. Однак перебудову-вати старий не було як тому, що в нім вже всьо погнило. І коли тра-филісь купити на старий дім, члени рішили продати, за що властє, і приступити до будови нового дому.

Старий дім продано за 1,700 доларів готівкою. Відтак вибрали будівель-ний комітет, який робить всі ста-рання, щоби здобути фінанси — і щоби в скорім часі в Ріджайні по-шилась навіть Укр. Роб. Дім, нова освітня інституція.

Задопом будівельного комітету, 29 квітня відбулася товариська вечєра — збілка, на яку було запрошено також і симпатиків. І як членство-і симпатиків відчувли потребу будови нового дому, хай послужить хоч би цей факт, що хотів присутних на згаданій вечєрі й нема невелике число, однак шире відгукувалося. І задерж-ся не було в одній особі, що не за-ла-б хоч найменшої бєпти на ту ціл. На цій вечєрі присутні зложили і де-кларували 1,495 доларів.

Жертували садоучі: по \$100: Г. Шомь і Н. Стефанів (крім готівки 100 доларів тов. Н. Стефанів подару-вав лот і шаман в Норт Ріджайні, вартості яких 200 дол.); по \$50: М. Савчин, В. Пурч, Т. Сюск, П. Гоме-нич, П. Глевич, А. Сток, І. Павлик, М. Проданок (О. Калішник заявив, що як буде копатись селер, він відробіть кількми \$0 доларів); по \$25: Я. Ду-бик, С. Микитюк, І. Антошків, І. Кан-дрик, Гр. Кучер, Генчіф, І. Лавчук, І. Скворч, Н. Коронка, Г. Кемербер, І. Марчук, П. Мамчур, Н. С. відділ Секції Молоді в М. Корнічак.

По \$20: М. Світ і М. Копанський; по \$10: Малик, Н. Горайчук, А. Ден-нич, П. Копельчук, П. Лісовик, П. Л. О. Штуняк, М. Бойтко, Н. Говен-ка і Ю. Ванду; по \$5: Д. Калішник, С. Івасюк, В. Копорський, А. Чу-бак, В. Пустиква, Т. Калішник, М. Ка-лішник і М. Бойко; по \$100: І. Пав-лик, В. Пурч, В. Еєсь, М. Кучер, В. Кузальк, М. Коронка, Г. Старвін-ський, С. Микитюк, Д. Кошовський, А. і В. Гоменич, Дж. Мамчур, С. Ми-рон, Н. Коронка, І. Антошків і С. Ки-ровський.

Будівельний комітет оцєю дорогою склавше жертводавчим сердечну по-якуку і вірить, що товариш і товариш-ки надади будуть шире працювати в цім напрямку й при тарій ширій допо-моці будівельний коміте зможе при-спішити з будовою так, що за ко-роткий час українські робітники в робітничій в Ріджайні зможуть поведи-тисся своєю новою інституцією.

За будівельний комітет:

М. Савчин, секр.

ПОЛЬСЬКІ РОБІТНИКИ В ВІННІ-ГУ ХОТЯТЬ БУДУВАТИ СВОЙ ДІМ.

Binnier, Man.

Польське Товариство Робітничє в Віннігету ще молоде. До 1927 року була в Віннігету польська робітнича організація п.і. Нове Життя. Організація ця не мала членів. З почат-ком 1927 року члени Нового Життя й члени польської відгалу Канад-ської Робітничої Об'єднаної Ліги пе-реорганізувалися в нове товариство п.і. Польське Товариство Робітничє, виробили статут, дістали чартер і від годі ведуть організації роботу як налішше.

Але посправді організації роботу на ширшу скалю було трохи трудно, бо нема свого приміщення. І в першу чергу ввійшли ми за будову власного дому. Протягом пер-шого року купили лот і цегли около тринадцять тисяч штук, заплатали за все готівкою.

Сьогодні товариство напружує всі сили, щоби зібрати достаточну суму фінансів на зароботки будови дому. Від 1. травня ц.р. до 15. квітня устроїли 2 забавнітанці, було 4 ре-гулярні організації збірки, і масове віче і 4 презентації. Всього дохід призначено на будову дому. Готівки з забав Гурьдствелен до 15. квітня є около 400 дол. Товари-ство притовляється до загальної збірки на б'юджету дому.

Тепер треба для товариства винай-мати приміщення хоч би в приватній домі, де могли-б комітети і з'ярд сходиться для обговорювання різних справ.

Член організації.

ПРИСИЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїдете з одної міс-цевості до другої або переноси-теся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністра-цію, аби змінила Вашу адресу. При цім не вистарить подати тільки нову, але кичче потріб-но подати і стару Вашу адресу.

ПРИХОДІТЬ ДИВИТИСЯ НА ФІЛЬМУ "ТАРАС ШЕВЧЕНКО!"

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ ДЛЯ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ

Чи Ви вирішили вже свою власну передплату на "Українські Робітничі Вісті"?

Чи Ви придбали свою часописову хоч одного нового передплатника в місяці травня?

Чи Ви займаєтесь збиранням пресового фонду для "Укр. Роб. Вістей", щоб забезпечити їхнє існування на довгі літні місяці?

Чи Ви зробили вже що в тому напрямку, щоб допомогти заплатити за нові друкарні машини, набуті недавно до друкарні робітничо-фермерської преси?

Кожні Ви ще цього зробили досі, то зробіть це такі зараз. Широко працюйте для своєї преси в місяці травня! Покладіть свою працю на користь своєї преси першу підвалу під ту будову, яка від нового року видавала-б "Укр. Роб. Вісті" або щодня, або на шість сторін.

Кожний читач і читачка "Українських Робітничих Вістей", "Фармерського Життя", "Робітниця" і "Світло Молоді" повинні поставити собі за обов'язок: Попрацювати в місяці травня для своєї преси так, щоб в осені вона могла купити ротативну пресу й подвоїти свою циркуляцію!

ВСІ ДО ПРАЦІ В КОРИСТЬ СВОЄЙ ПРЕСИ ДО КІНЦЯ МІСЯЦЯ ТРАВНЯ!

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

СВЯТКУВАННЯ 1-ГО ТРАВНЯ.

Гевинтон, Онт.

Гемилтонське робітничтvo відсвяткувало Перше Травня великим концерт-митингом в сали Лейбор Темпа. Свято організоване було Центральним Мисльним Комітетом Компарті Канади, в якому взяла участь робітничтvo різних національностей.

Головував і святом провів тов. Евері. Свято почало відвідуванням Інтернаціоналу.

Головним бесідником був т. Раєн з Торонто (редактор "Юнг Воркера"), котрий в своїй доповіді промові з'ясував боротьбу робітничої класи з капіталізмом та історію Першого Травня, яке є святом міжнародного пролетаріату, який в цей великий день демонструє на всіх фронтах свою робітничу силу, від якої жодні злочини світа хоч-не-хоч мусять відступити.

Нині робітничтvo всіх країн чим день пізнає, хто є дійсним керівником праціою і тим воно під керівництвом вірного друга—Компарті бореться за свої дії права.

А всі жовті провідники, зрадники робітничої класи, через свою зрадничу роботу втратили грунт під ногами і тепер остаточно командирами без війська. Комуністична Партія в її чесні провідники сьогодні є однією надією пролетаріату. Тов. Раєн закінчив промову й перешоу капіталізм та історію Першого Травня, що розвивали між собою про значні висислих сів, які висіли на видних місцях в сали.

Концерт-митинг відкрив тов. Юзук, поєднуючи короткі значні Першого Травня. Після вступного слова мішаний хор відіграв "Інтернаціонал", який всі присутні вислухали стоячи.

Тов. І. Стоцький палко віддекламував свій вірш: "Сьогодні товариш велике свято", т. Сергієвич відіграв "Свято Першого Мая"; "В день Першого Мая" віддекламувала учениця УР.Д.Ш. М. Каррик; "Визень" віддекламувала т. Грималюк; мішаний хор відіграв такі пісні: "Сміло друзі не терайте", "Козака несут", "Ой, та мажурілка", "Прощай червоний", "Та Такаська відігнала при аккомпаніменті фортепіано "Така ті дола", т. Бренфорд відіграв дві народні пісні на скрипці.

Учениці вшої школи (High School) т. Кас Ільчичська і Галина Деменко відіграли по одному гарному кусень на піані. Ці товаришки часто беруть участь в наших концертах! Помимо ікільох обов'язків, вони радо допомагають нам, за що намагаються їм шире товариська подяка.

Про історію Першого Травня відчитав реферат тов. Грималюк.

Тов. Гадзало, що перед кількома місяцями приїхав з Рад. України, говорив про те, як святкується "Пролетарські свята" в С.Р.С.Р. Він акцентував першорядне значення робітничої свята за шару, коли ці великих частю класної робітничої крові; а як мирно й весело святкують в робітничтvo-фермерській класі свята нині за робітничтvo-фермерської класі. Перше Травня є там державним святом, де ціла країна повита червоними прапорами.

Тов. Н. Давидюк говорив про міжнародне робітничо-фермерське свята; він з'ясував досить обширно зв'язане життя робітничої і фермерської в кожній буржуазній країні "Україна". Нарешті своєю промовою зупинився над опаканим станом історично-культурного іммігранта тут в Канаді, що хотів працювати без праці, голодні й холодні по вулицях міст. Далше він сказав, яку роль відіграє робітничтvo-фермерська преса в буржуазній державі і як ця робітничтvo-фермерська преса бореться за своє існування.

На заклик о матеріальну помічність робітничо-фермерській пресі жертвували слухачі товариші й товаришки; по \$1.00: В. Губар, І. Кришак, А. Факунда, А. Тарнавський, М. Холмичук, М. Ричардсон, Анна Ричардсон, М. Колик, С. Генгера, М. Мойсіншин; Парана Шпигот 75 ц.; по 50 ц.: І. Кришак, Анна Байдуца, І. Маковський, І. Андрушак, Гр. Лукич, А. Косцельний, О. Білєцький, І. Деменко, Н. Пеліничка, К. Квасниця, Н. Сергієвич, М. Гончарук, Г. Качор, Д. Кришак, М. Байдуца, Н. Д. М. Ружницький, П. Ковч, Д. Леданюк; по 30 ц.: М. Фурник, І. Яковський; по 25 ц.: Ксеня Мехалик, М. Кутиний, К. Прутков, Марія Маковська, І. Свобод, Г. Деменко, С. К. І. Павлікевич, М. Ковнічок, М. Федюк, І. Сивуха, М. Савірів, П. Ов'якович, С. Юрчак, Н. Н. М. Пеліничка, С. Демитрук, А. Ладанчук, Белозар, Д. Донганюк, Д. Федоча, І. Кушнірук, І. Стахів, М. Ринко, А. Середницький, Я. Соєцький, І. Давидюк, А. Профінюк, С. Фара, І. Баранчук, П. Карник, П. Яковський, І. Петрик, П. Шеремета, А. Д. Ш. А. Візнь, М. Зотов, Рузкочук, Н. Тарнавський, П. Мурза; по 20 ц.: І. Стоцький, Г. Сухий, В. Павліков, А. Оробюк; по 15 ц.: Павло Гудуков, А. Шапанюк; по 10 ц.: Гр. Деменко, С. Баган, П. Касин, А. Ахматовий, Ю. Сагазуб, П. Білєцький, Дж. Дж., Р. Радаровський, О. Турус, Н. Н. І. Кривичин, Я. Григорук, Е. Тапцуско, Робор.

Бренфорд, Онт.

З огляду на те, що Перше Травня припадало на вівторок, ми святкували його в Бренфорд аж в неділю, 6 травня. Заходом відділу Робітничо-Фермерського Товариства в Жинчові Секції устроєно того вечора концерт-митинг.

Тов. Лозинський відкрив віче короткою вступною промовою, а описав хор в супроводі відділу мандолінової оркестри віталів Інтернаціоналу. Далше відбували декляції й різні народні пісні, переплітаючи музичними токами мандолінової оркестри.

В головній програмі вступив з промовою т. Мазур, який щойно повернувся до Бренфорда. Він акцентував першорядне значення Першого Травня та пояснив, що заставляє робітничтvo організуватися й устроювати першотравневі демонстрації. Промовця зупинився довше на робітничо-фермерській пресі, казав, яке значення має преса й чому кожний робітник повинен піддержувати її. Травень є місяцем допомоги нашій пресі, тому треба, щоб всі працювали в її користь.

Після пави учениці Укр. Роб. Діт. Школи відіграли комедію в одній дії п. н. "Чаванько". Це було перше діточе представлення а-ляній місцевості й діточі зробили на глядачів дуже гарне враження. Вже можна заговорити добрі наслідки робітничої школи.

На закінчення я хочу сказати кілька слів до загалу нашого членства, а до родичів зокрема, щоб підтримували діточу школу матеріально не так, як до цієї пори. Ми мали нагоду бачити на свої власні очі, що діти за 4 місяці науки зробили гарний поступ. Коли вони приїшли перший раз до школи, то їх не тільки треба було вчити писати, але й мови української. Отже треба, щоб школу підтримували, а не віднімали до неї байдужо, як до цієї пори.

Робор.

ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ ШКОЛИ І ДРУКАРНІ У ВІННІПЕГУ.

Етл. Б. К. — В. Ткач \$25.00. Форт Вейн, Онт. — І. Чередарик зібрав на лісі ч. 7839 по \$1.00: К. Галицький і І. Чередарик; І. Воробець 50 ц.; по 25 ц.: Г. Павлюк і Д. Юрчук. Разом \$3.00.

Транскон, Ман. — Робітничі організації, які гуртуються при УР.Д. в нашій місцевості доложили всім странь, щоб придати фондів на сплату дову школи й друкарні у Вінніпегу. Кампанія випала досить добре, бо придано на цю ціль \$152.09.

Жертви влинули як сліду: 3 підприємств ..... \$58.84 Вільні жертви на підприємствах 85.50 3 ювілейних фотографій центрального будинку ТУРФДім 7.75

Разом \$152.09

Імена жертводавців: К. Грималюк \$7.50; М. Соботницька \$7.00; по \$5.00: В. Магас, С. Дубас, М. Мойсей та Г. А. Релетівський; по \$3.00: С. Литвин; по \$2.00: К. Сомих, та Н. і К. Базалькевичі; по \$1.00: І. Чабанюк, П. Грабовський, М. Тийман, Г. Сафенюк, С. Л. М. Л. Дубас, А. Дубас, Ф. Касин, Г. Шур, І. Балабан, А. Гевгога, І. Остапович, Ю. Гаова, В. Черевко, М. Смит, Ф. Галакшій, П. Романець, О. Сиджук, М. Турчинок, П. Данилюк, А. Трилініська, І. Чухарський, І. Думіньський, Е. Гуцук, О. Бабій і К. Черевко; по 50 ц.: І. Довбигуз, М. Філіп, І. Пожарнюк, М. Касинчук, П. Братчик, К. Галицький, С. Кожушок, В. Довбигуз, К. Шандрук, М. Мойсей, І. Півшок, З. Повшок, О. Юрчинин, Н. Н. Ю. Баранецька, Т. Філіп, А. Гуменюк, Н. Сушник, Н. Різнь, К. Шандрук, Д. Ватсон і В. Гордон; по 30 ц.: М. Цюрка і В. Мельничук; по 25 ц.: В. Жульковський, П. Славський, В. Болеківський, А. Ніколюк, Ф. Харко, А. Дубляни, М. Галицький, Ю. Грабовська, П. Бейко, М. Бунік, М. Жульковська, І. Соботницький, Б. Личек, Т. Гальчук — О. Тимчук, Г. Мур, В. Гордон, І. Чабанюк, Дж. Делайн, Ф. Мур і А. Болдариук; Н. Н. 20 ц.; по 10 ц.: Н. Доган, А. Рудольф, В. Крос і Дж. Пез; Н. Н. 5 ц.

Комітет складає подяку всім жертводавцям.

Тимікс, Онт. — Заслаємо Вам чек на суму \$308.80, яка вилучила підчас місячної кампанії на сплату дову друкарні й школи у Вінніпегу з нашої місцевості.

Звіт представляється так: 3 підприємств ..... \$170.75 3 розіграви стінного годинника подарованого т. Матимішном ..... 29.05 3 розіграви прозорної труби, подарованої т. Д. Стефанюком ..... 10.00 Жертви на лісі 97.80

Разом ..... \$307.60 (Наісано і поквитовано \$308.80).

В. Мандрик зібрав на лісі ч. 3495 15678 по \$5.00: В. Карча і В. Мандрик; Г. Силєцький \$3.00; по \$2.00: Н. Д. Ткачук, О. Волчок, Т. Федак, Ф. Скопорогач, Ф. Гавронюк, П. Шутяк, С. Маркєвич, Ф. Волчок, В. Кейван, А. Барабан, І. Скрипник, Ф. Васильюк, В. Комарчик, І. Чепіть, І. Маркєвич, К. Рубай, С. Спаско, М. Гуцуляк, В. Рубай, І. Браєлюк, І. Сник, І. Максимюк, П. Візньський, І. Романюк, Ф. Палагюк, І. Голдас, І. Сивучук, В. Болнар, М. Бойчук, А. Яхницький, П. Микшевич; по \$1.00: В. Макаревич, І. С. Байтадо. Разом \$75.00.

Г. Мороз зложив на лісі ч. 2212 \$2.00.

О. Майданюк зложив на лісі ч. 2263 \$2.00.

В. Максимів зложив на лісі ч. 3538 \$3.00.

С. Матій зложив на лісі ч. 2271 \$5.00.

Г. Рубанець зібрав на лісі ч. 2269; Г. Рубанець \$3.00; М. Рубанець \$2.00. Разом \$5.00.

Ф. Мороз зібрав на лісі ч. 2245 по \$2.00; Ф. Морос і Ф. Сенік; П. Бойчук \$1.00. Разом \$5.00.

Всім жертводавцям комітет складає сердечну подяку.

В. Мандрик, секретар.

Веланд, Онт. — Послаємо Вам почтовий переказ на суму \$16.35 і просимо Вас поквитувати нас на сторінках нашої преси на сплату дову школи й друкарні у Вінніпегу.

Звіт представляється так: Жертви на лісі ..... \$ 3.25 Збірка на пращальній вечірці т. Смука 13.10

Разом \$16.35

На лісі ч. 2169 жертвували: М. Наровський \$1.00; І. Петраченко 75 ц.; М. Дінько 50 ц.; по 25 ц.: Марта Петраченко, Д. Шутяк, С. Скрипник і П. Малик. Разом \$3.25.

Всім жертводавцям шире подяка. І. Петраченко, секр.

Бевєраєй, Алта. — Переслаємо Вам почтовий переказ суму \$10.25, яка є призначена на сплату дову друкарні й школи. Даруйте, що так мало вислаємо, але вірте нам, що годі було більше зробити для цієї справи. Економічні обставини в нас зараз дуже тяжкі.

За відділ ТУРФРім, Н. Свідєрський, секр.

Спелен, Алта. — Ф. Шевчук зібрав на лісі ч. 6321: С. Павлюк 75 ц.; по 50 ц.: Ф. Шевчук, І. Шергун, І. Ланджак, С. Бойчук, П. Пелєх, І. Сак, І. Габак, С. Куряль і Т. Тхір; по 25 ц.: Н. Кришук, О. Палажко, Д. Ланджак, І. Лєськів, В. Габак і Д. Габак. Разом \$6.75.

Спелен, Алта. — Марія Медя зложив на лісі ч. 2245 по \$2.00; Ф. Морос і Ф. Сенік; П. Бойчук \$1.00. Разом \$5.00.

Кенора, Онт. — Заслаємо Вам почтовий переказ на суму \$13.20, яку ми

всіма зібрати на сплату дову друкарні й школи у Вінніпегу з нашої місцевості.

Жертвували на місечних зборах відділу ТУРФДім слухачі: І. Грінб \$5.00; по \$1.00: І. Петруняк, І. Величенко, І. Чорний і С. Мартинюк; по 50 ц.: В. Дирда, В. Табасюк; Д. Мельник, А. Периський, І. Пендрік і Д. Камар; по 25 ц.: М. Велебницький, В. Петруняк, І. Коженовський і В. Тахнюк; М. Смит 20 ц. Разом \$13.20.

Всім жертводавцям шире подяка. Заряд відділу ТУРФДім.

Монтреал, Кве. — О. Ленцук жертвував \$1.00.

Транскон, Ман. — А. Білоус жертвував \$1.00.

Ді Пес, Ман. — М. Гоголюк зібрав від С. Ящука \$1.00.

Бінфейт, Саск. — Заслаємо Вам переказ на суму \$20.10, які зібрано в нашій місцевості на сплату дову школи й друкарні у Вінніпегу підчас місячної кампанії. Збірка ця зібрана з двох місцевостей: Бінфейт і Тейлортон. Правда, що сума ця не велика, коли порівняти її до цих двох місцевостей, але годі більше було нам зробити в цю пору, бо зараз робітники тут знаходяться в дуже критичному положенню.

Жертви зібрані в Тейлортон, Саск.: по \$5.00: П. Сирник; по \$1.00: І. Призак, С. Катрусак і В. Стефюк; по 50 ц.: П. Гембей, О. Пантелюк, І. Стефюк, М. Остапчук, М. Дячун, М. Мороз, Т. Мокан, Н. Бачинський і Н. Рогатин; П. Покорний 25 ц.; М. Плес 20 ц.; А. Мандрик 50 ц. Разом \$13.45.

Жертви зібрані в Бінфейт, Саск.: по 50 ц.: П. Крутий, С. Якимович, М. Карчук, А. Сусяк, М. Романчук, І. Борук, С. Антонович і К. Рованчак; по 25 ц.: І. Марковський, І. Адам, Г. Михайловський, Н. Березка, Г. Андрушак, Н. Конопацька, А. Конопацький, С. Возний, П. Бачинський і І. Бачинський; К. Опішко 15 ц. Разом \$6.65.

Всім жертводавцям шире подяка. І. Бачинський, секр.

Венкувер, Б. К. — Н. Пшак надіслав речу збірки з Венкувер, Б. К. в сумі \$1.40. Ольга Прокочук збрала 50 ц., а Вікторія Голіська 90 ц. (Спису жертводавців не прислано).

Торонто, Онт. — А. К. Ніколячук зібрав від М. Гриншину \$5.00.

Корбін, Б. К. — В. Воевідка жертвував \$5.00.

Форт Френсес, Онт. — П. Савчук зібрав на лісі ч. 4059: П. Савчук \$4.00; О. Троніт \$1.00; І. Санду 50 ц.; Т. Мінгайчук 25 ц. Разом \$5.75.

Антікош, Кве. — І. Якубенко жертвував \$3.00.

Трінїтї Бей, Онт. — М. Гудима зложив на лісі ч. 5789 \$10.00.

Колмен, Алта. — В залученню цього листа надаєте почтовий переказ на суму \$25.00, яку просимо Вас поквитувати на сплату дову друкарні й школи у Вінніпегу від відділу ТУРФДім в Колмен, Алта.

В нас не було спроможні устроїти успішну кампанію на сплату дову школи й друкарні у Вінніпегу, бо ми сподівалися перше сплатити дову на нашому власному місцевому будинку, який нам стоїть на заваді у поширенню нашої освітньої праці. Однак ми не забули за дову, який також на центральному будинку нашої організації й на минулих літніх зборах нашого відділу ми ще раз порушили цю важку справу й рішуче висунули її на нашу кампанію у Вінніпегу. Хоч ця сума є дуже маленька, але за те шире. Коли ми свого дову побудуємо, то опісля зможемо далеко більше.

За відділ ТУРФДім, П. Баргійчук, секр.

Венкувер, Б. К. — Підчас кампанії на сплату дову друкарні й школи у Вінніпегу жертвували по \$1.00: І. Сагайдак і Д. Сагайдак. Разом \$2.00.

(Ці гроші надіслав комітет по висислї загалом збірки у Венкувер, Б. К.)

ПРОСТУВАННЯ.

Ді Пес, Ман.

В числі 49 "Укр. Роб. Вістей" з дня 28. квітня п. р. зайшли помилки в списі жертводавців, що зложили свої жертви на ювілейній свята 10 річичі ТУРФДім на сплату дову друкарні й школи у Вінніпегу.

Помилки були слідуючі: 1. пропущено ім'я Івана Андрушака, що жертвував \$1.00; 2. помішено два рази ім. М. Мельника, що жертвував 60 ц., а мало бути поміщено тільки один раз; 3. було помішено, що т-ка М. Деменко жертвувала 10 ц., а мало бути: М. Деменко.

П. Огородник.

КУПУЙТЕ ЮВІЛЕЙНІ ФОТОГРАФІ У Р. Д. У ВІННІПЕГУ.

Щоб уніфікувати пам'ять десятилітнього ювілею ТУРФДім, Ц.В.К. видав художній малюнок центрального будинку у Вінніпегу, який він повинні набути.

Малюнок є в трох форматах і двох форматах. Перший менший формат — саний образок 6X9, а з бордюром 8X11 — коштує лише 25 центів штука. Другий, більший формат 10 1/2 X 13 саний шийт являючий, а з бордюром 12X19 надається за більших цінах. Головно для Українських Робітничих і Фермерських Домів. Більший малюнок коштує \$1.50.

Замовлення разом з надісланим пошлати так зараз на адресу: UKRAINIAN LABOR-FARMER TEMPLE ASS'N

Cor. Pritchard Ave. & McGraw St. Winnipeg, Man., CANADA

"ГРИЦЬ" НА СЦЕНІ УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

ДРАМСПІВГУРТОК ВІДДІЛУ ТУРФДІМ, РАЗОМ З КУР. САНТАМИ В.О.К. ТА ЧЛЕНКИНЯМИ МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ

відограють

В СУБОТУ, 19. ТРАВНЯ 1928 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ

прекрасну драму-оперетку на 5. дії М. Старицького

ОЙ НЕ ХОДИ ТА ГРИЦЮ НА ВЕЧЕРНЯЦІ

Ця драма-оперетка так знана всім, що нема потреби її розхвалювати. Треба лише зазначити, що в ній виступить мужеський хор курсантів, хор дівочий мандолінових оркестр, а мішаний — обох їх разом. Ця драма переплітана гарними народними піснями, які будуть виконані в супроводі оркестри т. Н. Гоцуляка!

Не дивлячись, що ця вистава вимагає багато праці й коштів, ціни на квитки знижені, бо лише 40, 30 і 25 ц. Тикети можна дістати кожного вечера в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

В НЕДІЛЮ, 20. ТРАВНЯ, В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ, ВІБДУДЕТЬСЯ В УКР. РОБ. ДОМІ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ДІВЧОЇ МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ.

Цей концерт відкриватиметься від всіх попередніх тим, що на програмі переважно мелодії східних народів, або як їх називають орієнтальні. Обидва вище згадані вечери — 19. і 20. травня в Укр. Роб. Домі будуть тими вечерами, які не хутко забуваються. Тож приходіть на них якнайчисленніше.

ВСТУП НА КОНЦЕРТ ЗА ВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ПРОГРАМА НА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ У СОДБОРИ, ОНТ.

Старанням всіх робітничих організацій при відділі ТУРФДім у Содборі в місяці травня відбудуться в Укр. Роб. Домі такі підприємства:

18-го травня Драмгурток відіграє драму в 4-ох діях з життя українських поселенців в Канаді "Канадійський Жених".

20-го травня величавий концерт старшої мандолінової оркестри.

24-го травня відділ Секції Молоді відіграє дитячу комічну оперету на одну дію, п. н.: "Коза Дереза", описана забава.

31-го травня Драмгурток відіграє дуже прекрасну драму на чотири дії "Терновий Вінок" (Жертви царизму).

Весь чистий прихід з цих підприємств призначений на пресовий фонд української робітничо-фермерської преси в Канаді. Травневий Комітет.

ПРЕДСТАВЛЕННЯ І КОНЦЕРТИ В МУС ДЖО.

Старанням Драмгуртка при відділі ТУРФДім в Мус Джо, виготовлено програму кампанії на місяць травень в користь своєї робітничої преси, яка піде в такому порядку:

В суботу, 19. травня, вечером сміху.

В неділю, 20. травня, концерт відділу Секції Молоді.

В суботу, 26. травня, представлення "Криваві Перли".

В неділю, 27. травня, величавий концерт старших.

Товариші робітники й робітничі міста Мус Джо й околиці, постарайтеся прибути на згадані підприємства громадно, де скористаєте багато морально, а тим самим матеріально допоможете своїми тяжко зарплатаними центами робітничій пресі. Чистий дохід зі загаданих підприємств призначений на допомогу нашій пресі.

Травневий Комітет.